

Kainuun liitto
Tarkastuslautakunta

Arviointikertomus vuodelta 2018

kuva: Paula Halonen

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä		3
2. Johdanto		4
3. Arviointiasetelma		5
4. Arviointikohteiden kuvaus		6
5. Talous		6
6. Havainnot tavoitteiden toteutumisesta		7
	6.1 Edunajaminen	7
	6.2 Kansainvälinen toiminta	8
	6.3 Elinkeinot ja aluekehitys	8
	6.4. Alueidenkäyttö	10
	6.5 Hallintopalvelut ja viestintä	11
	6.6 Maakunta- ja soteuudistus	12
	6.7 Kainuun maakunnallinen nuorisovaltuusto	12
7. Suositukset		13
	7.1 Vuoden 2017 suositusten seuranta	13
	7.1.1 Yksittäisten laitosten olemassaolon turvaaminen	13
	7.2 Vuoden 2018 suositusten seuranta	13
	7.2.1 Ohjeet ja suunnitelmat	13
	7.3 Vuoden 2019 suositukset	13
Allekirjoitukset		

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2018

1. Tiivistelmä

Tarkastuslautakunta noudattaa arviointikertomuksessaan kuntalain 121 § ja kuntayhtymän tarkastussäännön määräyksiä, sekä toteuttaa hallinnon ja talouden arviointia hyväksymänsä vuoden 2018 työohjelman mukaan.

Keskeisimmät työohjelman mukaiset tehtävät olivat:

- talouden ja hallinnon arviointi
- viranhaltijakuulemiset sekä maakuntahallituksen puheenjohtajan kuuleminen
- tutustuminen henkilöstöraporttiin ja sen arviointi
- tilintarkastajan suullisten raporttien kuuleminen ja tilintarkastajan kirjalliseen muistioon tutustuminen
- tutustuminen toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niiden arviointi
- tutustuminen esityslistoihin ja pöytäkirjoihin sekä muihin saatuihin tietoihin.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2018 kahdeksan kertaa ja käsitteli 51 varsinaista asiayhteyttä. Lautakunnan työ oli sitoutunutta, aktiivista ja keskustelevaa.

Kainuun liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on toimintavuoden 2018 osalta pääosin saavutettu. Tilikauden tulos oli -75 188 euroa ja tilikauden alijäämä -15 388 euroa. Tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty muistutusta. Sisäinen valvonta ja kontrollit ovat asianmukaisesti eriytetyt ja toimivat.

Edunvalvonnassa jäi toivomisen varaa. Pääväylien runkoverkkoasetus oli Kainuulle selvä takaisku. Maanteiden talvikunnossapito puhuttaa paljon Kainuussa. Tiet ovat polanteisia ja joskus jopa vaarallisia liikenteelle. Teiden rapautuminen ja kunnossapidon rahoitus vaatii edunvalvontaa, sekä yhteydenpitoa liikenneyrittäjiin on lisättävä, jotta tiedetään tiestön todellinen tila laajassa maakunnassa.

Aluekehityksen puolella keskeinen huoli on väestön väheneminen maakunnasta. Viime vuonna väkimäärä väheni noin 900 hengellä. Erityinen huomio kiinnittyy sukupuolten väliseen epätasapainoon. Nuorten naisten osuus verrattuna nuoriin miehiin on hälyttävä. Suhdeluku on 0,83 naisia. Tähän on herättävä säilyttämällä ja kehittämällä opiskelumahdollisuuksia sekä turvaamalla sote-palvelut.

Kainuun keskussairaalan toimintojen turvaaminen on Kainuulle erityisen tärkeää. Synnytysten poikkeuslupa päättyy vuonna 2020 keskussairaalassa. Keskittämisasiasetus on viemässä esimerkiksi rintasyöpäleikkaukset pois Kainuusta. Tämä on edunvalvonnan ykkösasia ja tärkeää väestökehityksen kääntämisessä sekä keskeinen osa Kainuun strategista maineyötä.

Erityisen tärkeää on valmistautuminen EU-rahastokauteen 2021-2027. Tässä yhteistyö lähimaakuntien kanssa on tärkeää, jotta edut saadaan turvattua täysimääräisesti. Muutoin kansainvälinen toiminta keskittyy Barents -ohjelman toteuttamiseen, Euregio-Karelia ohjelman eteenpäin viemiseen ja Kiina-yhteistyöhön monilla aloilla.

Kainuun aluetaloudessa on muutoin ollut hyvä suhdannekehitys. Työttömyys laskee edelleen. Huolta aiheuttaa työvoiman saatavuus monilla alueilla. RekryKainuu -hanke

onnistui hyvin. Hankkeella saavutettiin 200 työsopimusta ja yhteistyötä on tehty 100 työnantajan kanssa. Viime vuonna päättyi 12 rakennerahastohanketta. Työperäistä maahanmuuttoa ja maahanmuuttajien työllistymistä tulisi lisätä hankkeiden avulla.

Alueidenkäytön alueella maakuntakaavan valmisteluprosessi eteni lausuntovaiheeseen. Arvokkaita kulttuurihistoriallisia kohteita koskeva selvitys valmistui. Kohteiden arviointi on parhaillaan käynnissä. Kainuun maakunnallinen liikennestrategia valmistui. Paltamon biojalostamohanke on edennyt sille asetetun tavoitteen mukaisesti.

Hallintopalvelut on selvinnyt tehtävistään hyvin, vaikka sote- ja maakuntauudistus lisäsi työmäärää huomattavasti.

Brysselin joulutoritapahtuma toteutettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tarkastuslautakunnan saamien selvitysten mukaan tapahtuma oli onnistunut, mutta jatkoseurannasta on pidettävä huolta. Talousseuranta ei onnistunut, koska talousarvioon ei oltu varattu tarvittavaa määrärahaa tapahtuman toteuttamiseen.

Sote- ja maakuntauudistus alkoi vuonna 2016 esivalmistelutyöllä. Uudistusta vietiin eteenpäin ohjausryhmän ohjauksella. Toteutuksen määräaika jatkettiin useaan kertaan lähinnä perustusaikavaikeuksien vuoksi.

Maakunnallinen nuorisovaltuusto MaNu toimii nuorten asioiden eteenpäin viemiseksi eri tavoin. Toiminta on ollut tuloksellista ja osoittautunut tarpeelliseksi.

Sidonnaisuusilmoitukset määritellään kuntalaisissa ja niiden valvonta kuuluu tarkastuslautakunnalle. On tärkeää, että ilmoitusvelvolliset vastaavat päivityspyyntöihin annetuissa aikatauluissa.

2. Johdanto

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 14 luvun 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat sekä arvioitava, onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava myös talouden tasapainotuksen toteutumista. Kainuun liiton taseessa ei ole kattamatonta alijäämää, joten tämä kuntalain säännös ei edellytä tarkastuslautakunnalta toimenpiteitä.

Kuntalain 14 luvun 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä hallituksen lausunto. Tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2018 ei ole esitetty muistutusta, joten tämä säännös ei aiheuta toimenpiteitä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakuntaan on vuonna 2018 kuuluneet seuraavat henkilöt:

puheenjohtaja Veijo Holappa, Suomussalmi, (varajäsen Antero Kyllönen, Kajaani)
 varapuheenjohtaja Silja Keränen, Kajaani (varajäsen Hanna Karvinen, Kajaani, 26.03.2018
 saakka, varajäsen Anne Kemppainen, Kajaani, 26.03.2018 alkaen)
 jäsen Ilmo Komulainen, Kuhmo, (varajäsen, Hannu Korhonen),
 jäsen Anne Lukkari, Sotkamo, (varajäsen Anni Rimpiläinen, Kajaani),
 jäsen Tuomas Pyykkönen, Suomussalmi, (varajäsen Olli Pietilä, Ristijärvi),
 jäsen Kati Nykänen, Hyrynsalmi, (varajäsen Helka Tolonen, Hyrynsalmi 26.03.2018
 saakka, varajäsen Anne Seilonen, Kajaani, 26.03.2018 alkaen)
 jäsen Pertti Varimo, Kajaani (26.03.2018 saakka),
 (varajäsen Markku Bäckman, Hyrynsalmi 26.03.2018 saakka)
 jäsen Markku Bäckman, Hyrynsalmi (26.03.2018 alkaen),
 (varajäsen Raimo Piirainen, Kajaani, 20.06.2018 alkaen)

Sihteerinä on toiminut hallintopäällikkö Paula Halonen ja ulkoisen tilintarkastuksen suorittajana BDO Audiator Oy - vastuullisena tilintarkastajana JHTT Mirja Klasila.

Lautakunta päätti kokouksessaan 25.04.2018 § 21 hyväksyä arvioinnin työohjelman vuodelle 2018. Tarkastuslautakunta päätti tutustua Kainuun liiton toimintaan muun muassa kuulemalla viranhaltijoita.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2018 kahdeksan kertaa, käsitteli 51 varsinaista asiapykälää ja kuuli niissä kymmentä eri henkilöä liiton vuoden 2018 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta käsitteli tilintarkastustyön etenemisestä vuoden mittaan kolme tilintarkastajan antamaa suullista raporttia sekä yhden kirjallisen tilintarkastusmuistion. Lisäksi tilintarkastaja esitteli työohjelman vuodelle 2018.

Kuntalain 13 luvun 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Arviointikertomus laaditaan osin toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen perusteella, osin lautakunnan itsensä keräämien tietojen perusteella. Tarkastuslautakunta on hyväksynyt itselleen työohjelman, jonka perusteella on seurattu tavoitteiden toteutumisen arviointia.

3. Arviointiasetelma

Arvioinnissa haetaan vastauksia ensisijaisesti maakuntavaltuuston 18.12.2017 kokouksessaan hyväksymässä vuoden 2018 talousarviossa asetettuihin toimintaa ja taloutta kuvaaviin tavoitteisiin. Vastauksia haetaan vastuualueiden vuoden 2018 toimintakertomukseen kirjoittamista tavoitetoteutumista sekä tarkastuslautakunnan itse keräämän aineiston pohjalta.

Arvioinnissa on käytetty monipuolisia ja riittäviä tiedonkeruumenetelmiä. Näitä ovat olleet lautakunnan esityslistat/pöytäkirjat ja niiden liiteaineistot, varsinaisissa kokouksissa eri viranhaltijoiden ja työntekijöiden antamat suulliset katsaukset sekä kokouksissa jaetut lisämateriaalit.

Arviointikertomuksessa vältetään tarpeetonta toistamista asioiden ja tietojen osalta, jotka on esitetty toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa pääsääntöisesti niille havainnoille, jotka se on itse todennut tai saanut muuten tietoonsa.

Tarkastuslautakunta on analysoinut keräämäänsä tietoa soveltuvin metodein. Tältä pohjalta on esitetty havaintoja ja niiden pohjalta on tehty suosituksia. Tarkastuslautakunnan tehtävänä ei ole osallistua operatiiviseen johtamiseen, minkä vuoksi arviointi ja johtaminen on pidetty erillään.

4. Arviointikohteiden kuvaus

Tarkastuslautakunta on työohjelmansa mukaisesti ja toiminnan arviointiin liittyen tutustunut seuraaviin kohteisiin ja asioihin:

- Vuoden 2018 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Henkilöstöraportti vuodelta 2018
- Hankekatsaukset/päättyneet hankkeet
- Rakennerahastokausi 2014 - 2020
- Alueidenkäytön ajankohtaiskatsaus
- Elinkeinot ja aluekehityksen ajankohtaiskatsaus
- Hallintopalvelujen ajankohtaiskatsaus
- Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus
- Maakuntahallituksen puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus
- Maakuntauudistuksen ajankohtaiskatsaus
- Kainuun liiton kansainvälinen toiminta
- Raportti RekryKainuu -hankkeen toiminnasta
- Raportti maakunnallisen nuorisovaltuuston toiminnasta

5. Talous

Kainuun liiton vuoden 2018 tilikauden tulos on -75 188,20 euroa. Tilikauden toimintatuotot olivat 4 069 723,07 euroa (budjetoitu 3 602 838,80 euroa) ja toimintakulut 4 144 770,25 euroa (budjetoitu 3 652 838,80 euroa). Toimintakate oli -75 047,18 euroa ja vuosikate -75 188,20 euroa. Tilikauden alijäämä oli -15 388,20 euroa.

Määräraharavaruuksissa vuodelle 2018 oli mukana sekä tuotto että kulupuolella maakuntauudistuksen valmisteluun varatut määrärahat puolen vuoden ajalle (talousarvion laadintahetkellä maakuntauudistuksen väliaikaishallinnon arvioitiin aloittavan kesällä 2018).

Kainuun liiton maksuvalmius oli hyvä vuonna 2018. Kassan riittävyys oli 225 päivää (191 päivää vuonna 2017). Taseen loppusumma oli 5 845 089,25 euroa.

Taloussuunnitelma on toteutunut hyvin ja suunnitelmallisesti.

6. Havainnot tavoitteiden toteutumisesta

6.1 Edunajaminen

Tavoite	Toteuma	Arvio
Kainuun positiivisen rakennemuutoksen tukeminen	RekryKainuu -hanke. Hanke on ollut toiminnassa vuoden 2018 aikana ja hankkeen aikana on saatu n. 200 uutta työsopimusta. Tehty yhteistyötä 100 työnantajan kanssa.	Hanke on onnistunut hyvin.
Kainuun saavutettavuuden parantaminen	Elinkeinoelämälle tärkeiden rautatie- ja maantieyhteyksien kehittäminen. <ul style="list-style-type: none"> - runkoverkkoasetus (vt 5 ja 22) - rautatieyhteydet (Itärata, Kontiomäki-Oulu) - teiden kunto Lentoliikenteen osalta yhteistyö on tiivistynyt niin matkailutoimijoiden Lakeland -hankkeen kuin Pohjois-Suomen lentoliikennehankkeen käynnistymisen myötä. <p>Bussivuoroissa suuria vaihtelevaisuuksia maakunnan sisällä.</p>	Ei ole onnistuttu. <p>Ei ole toteutunut. Kainuun saavutettavuus vaatii edelleen edunajamista ja yhteistyötä toisten maakuntien ja toimijoiden kanssa.</p> <p>Bussiliikenteen toimivuuteen tulee kiinnittää huomiota ja sitä tulee parantaa.</p>
Kainuun keskussairaalan toimintojen turvaaminen	Synnytysten poikkeuslupa päättyy vuoden 2020 lopussa ja on haettu uutta toistaiseksi voimassa olevaa lupaa. <p>Erikoissairaanhoidon keskittämisesetuksen myötä osa toimenpiteistä siirtyisi pois Kainuun keskussairaalaan (esim. rintasyöpäkirurgia).</p>	Synnytystoiminnan jatko on erittäin tärkeä. <p>Kainuun keskussairaalan tehokas päivystys ja hoidon laatu pitää varmistaa. Paikallisia alan asiantuntijoita on kuultava.</p>
Valtion toimintojen ja työpaikkojen sijoittaminen Kainuuseen	Valtion toimipaikkojen määrässä ei tapahtunut muutosta, mutta esimerkiksi aukioloaikoja on supistettu. <p>Lukien tilanne Seppälässä Lukelta pyydettyä on saatu seuraava lausunto: ”Lukelle on ilmoitettu, että tilat kärsivät kosteusvaurioista. Muut käyttäjät ovat jo poistuneet tiloista. Luke selvittää tarvetta ja mahdollisuuksia korvaaville tiloille, joiden käyttö enintään 31.12.2019 saakka.”</p>	Pidettävä huolta palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja palvelujen laadusta. <p>Tilannetta on seurattava edelleen.</p>

6.2 Kansainvälinen toiminta

Tavoite	Toteuma	Arvio
Kansainvälinen yhteistyö: - Barentsin alueyhteistyö	On saatu uusi Barents-ohjelma.	Työtä on syytä jatkaa ja olla aktiivinen toimija.
- Venäjä-yhteistyö	Euregio-Karelia -ohjelman kautta. Kostamuksen kaupunkipiirin kanssa on uudistettu yhteistyösopimus. Mukana on kaikki Kainuun kunnat.	On tehty yhteistyötä ja työn tulokset ovat mahdollisia tulevaisuudessa. Maakuntavaltuuston jäseniä tulee informoida tuloksista esim. Venäjä -yhteistyö, tuleva rakennerahastokausi.
- EU-rakennerahasto- ja maaseutuohjelman kausi 2021-2027	Nykyiset ohjelmakaudet päättyvät 2020 ja uusia ohjelmakausia valmistellaan.	Tulevaan rakennerahastokautteen liittyen yhteistyötä tulee jatkaa Itä- ja Pohjois-Suomen kesken. Varmistetaan myös maaseuturahaston maaseudun kehittämishankkeiden rahoitus.
- Kiina-yhteistyö	Liitto on rahoittanut kolme hanketta AIKO-rahoituksella, josta yksi hanke Kiina yhteistyö ja markkinat, CEMIS esiselvitys Kainuun mahdollisuuksiin (CEMIS Kiina) on päättynyt vuoden 2018 aikana.	Yhteistyötä on saatu tehtyä. Hankkeen tiimoilta on alkamassa uusi hanke (China Hub), jolloin yhteistyö jatkuu vuonna 2019. Pienellä rahalla on saatu hyviä tuloksia.

6.3 Elinkeinot ja aluekehitys

Vastuualueen tilikauden tulos alittui talousarvioon nähden -10,6 %. Säästöjä syntyi henkilöstökuluissa (-13,3 %), sen sijaan palvelujen ostot ylittyivät 35,3 % talousarvioon nähden. Palvelujen ostojen ylitys johtuu asiantuntijapalvelujen, ohjelmistojen ja lisenssien hankinnasta sekä matkustus- ja majoituskustannuksista.

Tavoite	Toteuma	Arvio
Maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman laatiminen ja toteutumisen jatkuva seuranta.	TOPSU:n laatimisen yhteydessä on tehty alustavat seurantaindikaattorit ja maakuntaohjelmaa seurataan TOPSU:n seurannan kautta.	Tavoitteet ovat toteutuneet.
Maakuntaohjelman (MAKO) toteuttamissuunnitelman (TOPSU) laatiminen	MAKO:a seurataan rahoitettujen hankkeiden kautta ja edunvalvonnan toimenpiteitä seuraamalla.	
Toimintaympäristön muutosten arviointi, ennakointi ja seuranta	Ensimmäinen TOPSU:n seurantaraportti valmistuu syksyllä 2019	
Aluekehityslain mukaisen kansallisen ja EU:n alue- ja koheesipolitiikan suunnittelun ja toteuttamisen johtaminen ja koordinointi Kainuussa	Suhdannetietojen investointien seuranta, kuiskintaa.fi sivuilla, artikkelit alueelliset kehitysnäkymät Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) sekä maakunnan	

	yhteistyöryhmän sihteeristö. Katsaukset maakuntahallitukselle.	
Väestökehityksen kääntäminen	Väestö 31.12.2018; 73 061 Väkiluvun muutos v. 2018 -898 Väkiluvun muutos%, -1,2 Nuoret naiset 15-24 v. 3 275 Nuoret miehet 15-24 v. 3 941 suhdeluku on 0,83 Korkeakoulutuksen saaneiden nuorten 15-24 v. nettomuutto vuonna 2017 (tuorein tieto) -19	Tähän on herättävä säilyttämällä ja kehittämällä opiskelumahdollisuuksia sekä turvaamalla sote-palvelut.
Kainuun hyvä työllisyystilanne	31.12.2018 Kainuussa - työttömyysaste 11,5 % - TE-toimistoon vuoden 2018 aikana ilmoitetut avoimet työpaikat 8 149 Työllisyyskatsaus Kainuu vrt. 31.12.2017 Kainuun ELY- keskus - työttömyysaste 13,3 % - TE-toimistoon vuoden 2017 aikana ilmoitetut avoimet työpaikat 5 460	Kainuun aluetaloudessa on ollut myönteinen suhdannekehitys (positiivinen rakennemuutos). Osaavan työvoiman saatavuuteen on kiinnitettävä huomiota. Työperäistä maahanmuuttoa ja maahanmuuttajien työllistymistä tulisi lisätä hankkeiden avulla.
Vuoden 2018 aikana päättyneet rakennerahastohankkeet:		
<ul style="list-style-type: none"> - Kasvu Kainuuseen – Kasvu, kansainvälistyminen, omistajanvaihdos - Kainuun kaivosalan aktivointihanke - Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan matkailutieto - Digitaalisuuden optimointi Kainuussa - Hyvinvointi ja Terveys (DIHYTE) - Puolangan biokeskus - Kansallispuistoksi Hossan hengessä - Uutta vetovoimaa Ukkohalla-Paljakan alueen matkailun kehittämiseen aktiivisen kansainvälistymisen kautta - LIIKUTPA -hanke - BIOMIT – uudistuvan biotalouden sektorin sekä kaivannaisteollisuuden prosessi- ja mittauskehitys hanke - Tietojärjestelmät-osaamisalueen laboratorioden kehittäminen Kajaanin AMK:ssa (TOLKKU) -kehittämisosio - Tietojärjestelmät-osaamisalueen laboratorioden kehittäminen Kajaanin AMK:ssa (TOLKKU) -investointiosio - Matkailukalastus digiaikaan 		
Vuogas –hanke päättyi 30.06.2015. Menossa viiden vuoden pysyvyyden seuranta, jonka aikana ei saa tulla tuotannollisia eikä toiminnallisia muutoksia vaan toiminnan pitää jatkua hankesuunnitelman mukaisesti.	Luken Sotkamon toimipisteessä olleen biokaasulaitoksen sopimuskumppani BioGTS Oy on mennyt konkurssiin.	Kainuun liitto on ollut rahoittamassa hanketta. Mahdollista takaisinperintää hankkeen osalta on seurattava.

Vuoden 2018 aikana valmistellaan ja päätetään tulevaisuusrahaston pysyvä toimintamalli ja jatkuvuus maakuntaudistusta ajatellen.	Maakuntaudistuksen toteutuminen siirtyi vuodelle 2019, joka vaikutti myös tulevaisuusrahaston valmisteluun	Asiaa ei valmisteltu vuonna 2018.
--	--	-----------------------------------

6.4 Alueidenkäyttö

Vastuualueen tilikauden tulos alittui talousarvioon nähden -23,4 %. Säästöjä syntyi palvelujen ostoissa (-61,1 %), sen sijaan henkilöstökulut ylittyivät 2,9 % talousarvioon nähden.

Tavoite	Toteuma	Arvio
Maakuntakaavoitus Vuoden 2018 alkupuolella kaavaluonnos on julkisesti nähtävillä ja saadun palautteen perusteella käynnistetään kaavaehdotuksen valmistelu.	Kokonaismaakuntakaavan tarkistamisen kaavaluonnos oli nähtävillä 27.06.-31.08.2018. Maakuntahallitus antoi vastineet saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin 19.11.2018. Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurihistoriallisten kohteita koskeva selvitys valmistui. Kaavan tarkistamiseen liittyviä neuvotteluja pidettiin eri yhteistyötahojen kanssa. Toteutettiin pilottihanketta Kainuun maakuntakaavan metsätalousvaikutusten arvioimiseksi.	Tavoitteet ovat toteutuneet.
Maakuntaudistuksen valmistelu	Alueidenkäyttö on osallistunut maakuntaudistuksen valmistelutyöryhmien 3, 6, 11 ja 12 toimintaan. Valmisteltiin yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa tienpidon yhteistyöaluetta sekä tulevaa liikennestrategiayhteistyötä koskevia selvityksiä.	Valmistelu on toteutunut tavoitteiden mukaisesti.
Liikenneasiat	Kainuun maakunnallinen liikennestrategia valmistui.	Tavoite on toteutunut.
Hankkeet	Paltamon biojalostamo valmistelevalle KaiCell Fibers -hanke on edennyt sille asetetun tavoitteen mukaisesti. Yhtiö on raportoinut toiminnastaan säännöllisesti maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle.	KaiCell on edennyt suunnitellun mukaisesti. Hankkeen etenemis- ja toteutumismahdollisuuksia on seurattava.

6.5 Hallintopalvelut ja viestintä

Vastuualueen tilikauden tulos ylittyi talousarvioon nähden 1,9 %. Säästöjä syntyi henkilöstökuluissa (12,2 %), sen sijaan palvelujen ostot ylittyivät -17,1 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät -34,6 % sekä avustukset ylittyivät -70,0 % talousarvioon nähden. Viimeksi mainittujen osalta on huomioitava pienet määräraharaukset, jolloin ylitykset näyttävät prosentuaalisesti isoilta.

Tavoite	Toteuma	Arvio
Talousarvion toteutumisen seuranta ja raportointi.	Perussopimuksen 20 §:n mukainen talouden ja toiminnan raportointi Kuukausittainen raportti maakuntahallituksen kokouksissa	Tavoite on toteutunut.
Kainuun esittäytyminen kansainvälisissä tapahtumissa. Kainuun kansainvälisen tunnettuuden parantaminen.	Brysselin Winter Wonders - joulutapahtuma (30.11.2018-06.01.2019), joka toteutettiin yhteistyössä muun muassa Kainuun Edun ja Kalevala Spirit Oy:n, Visit Finlandin ja Suomen Brysselin-suurlähetystön sekä Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa. Kainuulaisella joulutorilla tavoitettiin kaiken kaikkiaan vähintään satoja tuhansia ihmisiä.	Saatujen selvitysten mukaan tapahtuma onnistui ja se toi myönteistä julkisuutta, mutta talousseuranta ei onnistunut. Jatko seurannasta on huolehdittava. Kainuun liiton järjestämä tapahtuma, johon kaikki kunnat eivät osallistuneet. Tulivatko koko Kainuun maakunnan vahvuudet esille?
Kainuu-kuvan kirkastaminen ja strateginen maineyö.	Mainetiimi on kokoontunut säännöllisesti.	Työn jatkaminen on tärkeää.
Hallinto- ja hankintasäännön uudistaminen	Hallintosääntö uusittu (hyväksytty maakuntavaltuustossa 31.05.2017 § 11) Hankintasääntö uusittu (hyväksytty maakuntahallituksessa 11.06.2018 § 107)	Tavoitteet ovat toteutuneet.
Aktiivinen työhyvinvointi	Liikunta- ja kulttuurisetelit ovat käytössä. Ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen. Koulutussuunnitelma tehdään vuosittain. Työn vaativuuden arviointi on tehty. Kehityskeskustelut on toteutettu.	Tavoitteet ovat toteutuneet.

6.6 Maakunta- ja soteuudistus

Vastuualueen tilikauden tulos ylittyi talousarvioon nähden 71,1 %. Ylitys syntyi siitä, että maakuntauudistuksen esivalmisteluvaiheen oli määrä päättyä maakuntalakien voimaantuloon kesällä 2018. Lainsäädännön valmistelu kuitenkin jatkui valtakunnan tasolla ja uusien maakuntien juridinen perustaminen siirtyi eteenpäin. Samalla esivalmisteluvaihe jatkui myös loppuvuoden 2018. Esivalmisteluvaiheessa maakuntien liittojen vastuulla on ollut huolehtia esivalmistelun käynnistymisestä (organisoituminen), hallinnollisista puitteista sekä valtiolta valmisteluun tulevasta rahoituksesta. Nämä rahavirrat näkyvät siten Kainuun liiton vuoden 2018 tilinpäätöksessä eikä niitä voitu ennakoita talousarviota laadittaessa.

Tavoite	Toteuma	Arvio
Vuoden 2018 tavoite oli työstää edelleen maakunta- ja soteuudistusta	Työryhmien valmistelu eteni ohjausryhmän ohjauksessa. Toteutuksen määräaikaa jatkettiin useaan otteeseen.	<ul style="list-style-type: none"> - työryhmien työ oli hyvää - osaamista ja asiantuntemusta Kainuusta löytyi - eri organisaatioiden yhteistyössä jossain määrin toivomisen varaa - edustettiin liikaa omia organisaatioita? - joskus jouduttiin hakemaan liikaa tilannekuvaa, koska valtion ohjaus ontui - asiat etenivät hitaasti, aikataulut venyivät - jatkossa prosessin tulisi olla ymmärrettävä, ennustettava ja hallittava <p>Tehtyä työtä voidaan hyödyntää tulevaisuudessakin.</p>

6.7 Kainuun maakunnallinen nuorisovaltuusto

Tavoite	Toteuma	Arvio
Maakunnallinen nuorisovaltuusto toimii nuorten asioiden läpi viemiseksi eri tavoin.	Maakunnallinen nuorisovaltuusto kokoontui vuoden 2018 aikana virallisesti neljä kertaa. Nuorisovaltuusto osallistui aktiivisesti ja monipuolisesti nuorten asioiden läpiviemiseksi	Toiminta on ollut tuloksellista ja osoittautunut tarpeelliseksi. Kainuun liiton tulee tukea nuorisovaltuustoa henkilö- ja talousresurssein jatkossa.

7. Suositukset

7.1 Vuoden 2017 suositusten seuranta

7.1.1 Yksittäisten laitosten olemassaolon turvaaminen

Yksittäisten Kainuussa jo olemassa olevien laitosten yms. toiminta- ja kehitysedellytykset tulee turvata.

Arvio vuonna 2019: Luken Sotkamon luonnonvarakeskuksen toimipaikka lakkautettiin vuoden 2017 lopulla.

Suositus: Kainuun liitto seuraa aktiivisesti, että Luke pysyy vahvasti Kainuussa.

7.2 Vuoden 2018 suositusten seuranta

7.2.1. Ohjeet ja suunnitelmat

Arvio vuonna 2019: hankintasääntö on päivitetty, matkustusohjetta ei ole päivitetty.

Suositus: Matkustusohje tulee päivittää.

7.3. Vuoden 2019 suositukset

Suositus: Sidonnaisuusilmoitukset päivitetään vuosittain. Ilmoitusvelvollisten on vastattava annetuissa aikatauluissa päivittämisspyyntöön.

Suositus: Osaavan työvoiman saantiin ja työnantajien rekrytointivaikeuksiin on reagoitava riittävän nopeasti ja voimakkaasti.

Suositus: Hankkeiden toteutumisesta ja tuloksista on tiedotettava osana maineyötä.

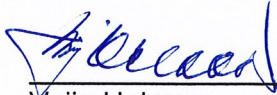
Tarkastuslautakunta esittää maakuntavaltuustolle, että se päättää pyytää maakuntahallitukselta selvitykset arviointikertomuksessa havaittujen puutteiden korjaamisesta maakuntavaltuuston joulukuun 2019 kokoukseen mennessä.

Lopuksi:

Tarkastuslautakunta kiittää liiton henkilöstöä ja luottamushenkilöitä sitoutumisesta ja joustavuudesta tehtäviensä suorittamisessa ja palvelujen tuottamisessa.

Allekirjoitukset

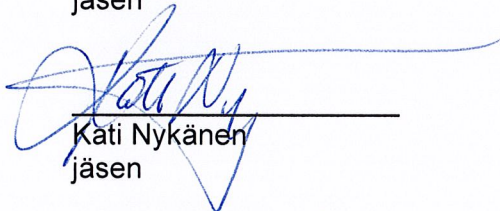
Kajaanissa 16.05.2019

Veijo Holappa
puheenjohtaja

Ilmo Komulainen
jäsen

Kati Nykänen
jäsen

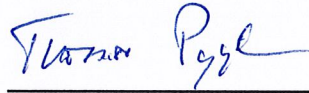

Markku Bäckman
jäsen

Silja Keränen
varapuheenjohtaja

Anne Lukkari
jäsen

Tuomas Pyykkönen
jäsen